

Kulturdepartementet

Via e-post: ku.remissvar@regeringskansliet.se med kopia
till lottie-ann.lindstrom@regeringskansliet.se

Remissvar: Innehållsvillkor för public service på internet - och ordningen för beslut vid förhandsprövning

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, lämnar härmed sitt yttrande över betänkandet *Innehållsvillkor för public service på internet - och ordningen för beslut vid förhandsprövning, SOU 2022:5*. MTM yttrar sig över delar som rör myndighetens verksamhetsområde.

Om Myndigheten för tillgängliga medier (MTM)

Myndigheten för tillgängliga medier, MTM, tillhör Kulturdepartementet. Myndighetens uppdrag är att vara ett nationellt kunskapscentrum för tillgängliga medier och arbeta för att alla ska ha tillgång till litteratur och samhällsinformation utifrån vars och ens förutsättningar, oavsett läsförmåga eller funktionsnedsättning.

MTM stödjer utgivning och distribution av den oberoende lättlästa nyhetstidningen 8 sidor. I myndighetens regleringsbrev är insatser kopplade till demokrati och val återkommande. MTM driver bland annat som resultat av detta webbplatsen "Alla väljare" med lättläst nyhetsinformation. Myndigheten har även ett särskilt ansvar för uppföljningen av Sveriges funktionshinderpolitik inom området demokratisk delaktighet.

MTM ska främja tillgängligheten till och universell utformning av litteratur, nyheter och samhällsinformation och ge personer som har en funktionsnedsättning förutsättningar att följa utvecklingen i samhället genom kompletterande samhällsinformation.

Sammanfattning

Myndigheten för tillgängliga medier har i huvudsak inget att erinra mot utredningens resonemang avseende public service på internet. Att public servicebolagen bedriver verksamhet på internet ökar tillgången till public service för medborgarna och det följer också, som utredningen anger, medborgarnas konsumtionsbeteende som blir alltmer digitalt när det gäller medier i de allra flesta grupper av lyssnare, tittare och läsare.

Ökad tillgång är däremot inte lika med ökad tillgänglighet. MTM delar inte utredningens uppfattning gällande möjligheterna att ställa krav på tillgänglighet utan menar att sådana krav bör kunna ställas för verksamheten på internet

Myndighetens synpunkter

Kap 4.5.2 Innehållsvillkor som är lämpliga att ställa upp under den återstående delen av tillståndsperioden.

Förslag: Villkor om opartiskhet och saklighet, genmäle, förbud mot och villkor för reklam och andra annonser, sponsrade program och produktplacering ska kunna ställas upp under den återstående delen av tillståndsperioden.

MTM har ingen erinran mot det generella förslaget men delar inte utredningens slutsatser på sidan 96 under rubriken *Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning*.

MTM anser att det borde vara fullt möjligt att ställa krav på tillgänglighet som inte innebär att bolagens verksamhet skulle påverkas mer än marginellt. **MTM** anser att det handlar om hur kraven utformas. Vad som avses med marginell påverkan behöver också förtydligas, på vilket sätt menas att bolagens verksamhet påverkas mer än marginellt? MTM anser också att i fallet med just tillgänglighetskrav så bör även nyttan av att ställa tillgänglighetskrav, det vill säga hur det påverkar hela publikens möjlighet att ta del av public services utbud digitalt ställas mot den eventuella påverkan på bolagen.

Eftersom public servicebolagens legitimitet, som utredningen anger, bygger på att alla kan ta del av public service och att public service finansieras av allmänheten så anser MTM att krav på tillgänglighet digitalt för public servicebolagen borde ställas och lämpligtvis baseras på kraven i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service ställer (DOS-lagen).

Lagen som trädde i kraft den 19 januari 2019 ställer krav på tillgänglighet hos offentliga aktörer och där ingår inte public servicebolagen. Då bolagen är

offentligt finansierade och i sitt sändningstillstånd för marknätet har krav på tillgänglighet ser MTM att krav på tillgänglighet bör kunna ställas i villkoren för verksamheten på internet, redan under denna tillståndsperiod. Om det inte är möjligt för allt innehåll som publiceras så bör krav kunna formuleras som kvoter, och på sikt anser MTM att allt innehåll bör tillgängliggöras enligt de krav som DOS-lagen ställer. I ett första skede borde public service-bolagen säkerställa att deras websidor och appar är tillgängliga enligt kraven i lagen.

Lagen innehåller bestämmelser som innebär att tjänster och information som en offentlig aktör tillhandahåller genom en webbplats eller mobil applikation ska vara tillgänglig. Sådan digital service ska uppfylla kraven att vara:

- möjlig att uppfatta
- hanterbar
- begriplig
- robust

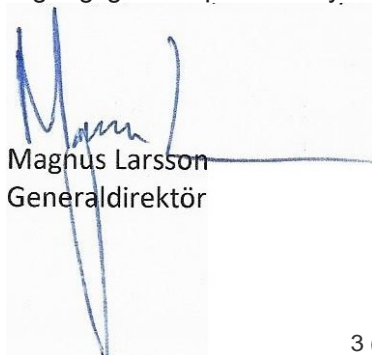
Den följer en särskild europeisk standard (EN 301549 V3.2.1), som i sin tur bygger på WCAG 2.1.

Vi ser tillgänglighet som särskilt viktigt utifrån krisinformation och möjligheten att ta del av information snabbt när något inträffar, där VMA som sänds ut till exempel via push-notiser från bolagens appar är en viktig möjlighet för många av MTM:s läsare att få information om en kris i ett skede där snabb information kan vara avgörande. Att då appen är tillgänglig för så många som möjligt ser MTM som väsentligt. Som utredningen anger så finns det en möjlighet att ställa krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning oavsett distributionssätt, enligt 5 kap. 12 §radio-och tv-lagen.

Om det inte bedöms möjligt att ställa krav på tillgänglighet under återstående tillståndsperiod så menar MTM att frågan närmare bör utredas inför nästa tillståndsperiod och att den då får en ordentlig genomlysning.

Tillgänglighet är en demokratisk rättighet, inskriven i artikel 3 som en grundläggande princip i FN:s konvention gällande personer med funktionsnedsättning vilken Sverige förbundit sig till. Krav på tillgänglighet bör därför finnas för alla aktörer som finansieras av offentliga medel anser MTM.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Magnus Larsson. Föredragande har varit omvärldsstrateg Maria Dietrichson och verksamhetsjurist Hanna Lind. I beredningen har även verksamhetsutvecklare Kristin Nord och tillgänglighetsexpert Jimmy Freiding deltagit.

Magnus Larsson
Generaldirektör